

gramotnosti žáků. Zároveň však tato analýza poukázala na neexistenci jednoznačného vztahu mezi vybaveností a využitím ICT ve výuce a vzdělávacími výsledky žáků, nicméně zdůrazňuje pozitivní význam některých činností využívajících ICT.

5.2

Rozvoj přírodovědné gramotnosti žáků – překážky a oblasti podpory

Rozvoj přírodovědné gramotnosti žáků může být omezován různými překážkami pocíťovanými učiteli (nejen) přírodovědných předmětů. V úvahách o rozvoji přírodovědné gramotnosti tak vyvstává logická potřeba rozpoznat, které překážky vnímají učitelé přírodovědných předmětů jako nejvíce omezující pro výkon své činnosti.

Tabulka 16

Překážky nejvíce omezující učitele přírodovědných předmětů při výkonu jejich profese, učitelé 2. stupně ZŠ a SŠ (podíl odpovídajících učitelů, komplexní inspekční činnost)

Hodnocený jev	Fyzika		Chemie		Přírodopis, biologie		Zeměpis, geografie		Celkem	
	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ	ZŠ	SŠ
Administrativa	82 %	72 %	84 %	71 %	83 %	71 %	82 %	73 %	81 %	71 %
Nedostatečně vnímaná prestiž povolání	53 %	51 %	51 %	56 %	52 %	44 %	55 %	51 %	53 %	47 %
Psychická náročnost povolání	37 %	32 %	41 %	31 %	36 %	27 %	35 %	28 %	38 %	31 %
Platové ohodnocení	34 %	36 %	31 %	41 %	34 %	34 %	36 %	41 %	34 %	36 %
Nedostatečná motivace žáků	33 %	47 %	29 %	41 %	31 %	34 %	31 %	38 %	30 %	37 %
Nekázeň žáků	28 %	20 %	28 %	18 %	26 %	13 %	27 %	15 %	29 %	21 %
Vztahy se zákonnými zástupci žáků	21 %	10 %	18 %	12 %	18 %	9 %	18 %	6 %	10 %	9 %
Vysoký počet žáků ve třídách	20 %	31 %	17 %	20 %	21 %	30 %	21 %	20 %	24 %	19 %
Nedostatek schopností a nadání žáků	18 %	26 %	19 %	24 %	15 %	15 %	15 %	17 %	14 %	25 %
Nadměrný objem učiva	15 %	13 %	14 %	15 %	16 %	24 %	14 %	16 %	13 %	10 %
Nedostatečné zázemí a vybavení školy	11 %	9 %	14 %	7 %	10 %	8 %	9 %	15 %	10 %	10 %

Pozn.: Kategorie „celkem“ zahrnuje odpovědi učitelů všech předmětů, tj. nejen přírodovědných předmětů.

Nejčastější odpovědi učitelů týkající se překážek omezujících jejich profesi jsou zachyceny v tabulce č. 16. Primární poznatek naznačuje, že odpovědi učitelů všech čtyř hodnocených přírodovědných předmětů jsou si do značné míry podobné a rovněž se jen omezeně odlišují od četnosti odpovědí učitelů dalších předmětů. Tři nejčastěji uváděné překážky výkonu učitelské profese se vztahují k faktorům na úrovni systému, a to k vysoké administrativní náročnosti učitelské profese, ke společensky málo vnímané prestiži učitelského povolání a k platovému ohodnocení práce učitele. Třetí nejčastěji uváděnou překážku – psychickou náročnost povolání – pak lze považovat za charakteristiku samotné profese.

